Stadskerk Nijmegen (OCP), 24 juli 2022, 5e zondag van de zomer
voorganger: ds. Anneke de Vries (PKN))

[1e lezing: Genesis 18, 20-33] (Nieuwe Bijbelvertaling)
20 De HEER zei: ‘Er zijn ernstige beschuldigingen geuit tegen Sodom en Gomorra, hun zonden zijn
ongehoord groot. 21 Ik zal ernaartoe gaan om te zien of de klachten die ik over hen heb gehoord
gegrond zijn en zij verwoesting over zich hebben afgeroepen. Dat wil ik weten.’
22 Toen gingen de twee mannen weg, naar Sodom, terwijl Abraham bij de HEER bleef staan. 23
Abraham ging dichter naar hem toe en vroeg: ‘Wilt u dan behalve de schuldigen ook de
onschuldigen het leven benemen? 24 Misschien dat er in die stad vijftig onschuldigen zijn. Zou u
die dan ook uit het leven wegrukken en niet de hele stad vergeving schenken omwille van die
vijftig onschuldige inwoners? 25 Zoiets kunt u toch niet doen, hen samen met de schuldigen laten
omkomen! Dan zouden schuldigen en onschuldigen over één kam worden geschoren. Dat kunt u
toch niet doen! Hij die rechter is over de hele aarde moet toch rechtvaardig handelen?’ 26 De
HEER antwoordde: ‘Als ik in Sodom vijftig onschuldigen aantref, zal ik omwille van hen de hele stad
vergeving schenken.’ 27 Hierop zei Abraham: ‘Nu ik eenmaal zo vrij ben geweest de Heer aan te
spreken, hoewel ik niets dan stof ben: 28 stel dat er aan die vijftig onschuldigen vijf ontbreken, zou
u dan toch vanwege die vijf de hele stad verwoesten?’ ‘Nee,’ antwoordde hij, ‘ik zal haar niet
verwoesten als ik er vijfenveertig aantref.’ 29 Opnieuw sprak Abraham hem aan: ‘Stel dat het er
maar veertig zijn.’ ‘Dan zal ik het niet doen omwille van die veertig.’ 30 Toen zei hij: ‘Ik hoop dat u
niet kwaad wordt, Heer, wanneer ik het waag door te gaan: stel dat het er maar dertig zijn.’ ‘Ik zal
het niet doen als ik er dertig aantref.’ 31 Hierop zei hij: ‘Ik ben zo vrij de Heer opnieuw aan te
spreken: stel dat het er maar twintig zijn.’ ‘Dan zal ik de stad niet verwoesten omwille van die
twintig.’ 3 2Abraham zei: ‘Ik hoop dat u niet kwaad wordt, Heer, wanneer ik het nog één keer
waag iets te zeggen: stel dat het er maar tien zijn.’ ‘Dan zal ik haar niet verwoesten omwille van
die tien.’
33 Zodra de HEER zijn gesprek met Abraham had beëindigd, ging hij weg. En Abraham keerde
terug naar de plaats waar hij woonde.

[Evangelie: Lukas 11, 1-13] (Nieuwe Bijbelvertaling)
1 Eens was Jezus aan het bidden, en toen hij zijn gebed beëindigd had, zei een van zijn leerlingen
tegen hem: ‘Heer, leer ons bidden, zoals ook Johannes het zijn leerlingen geleerd heeft.’ 2 Hij zei
tegen hen: ‘Wanneer jullie bidden, zeg dan:
“Vader, laat uw naam geheiligd worden
en laat uw koninkrijk komen.
3 Geef ons dagelijks het brood dat wij nodig hebben.
4 Vergeef ons onze zonden,
want ook wijzelf vergeven iedereen
die ons iets schuldig is.
En breng ons niet in beproeving.”’
5 Daarna zei hij tegen hen: ‘Stel dat iemand van jullie een vriend heeft en midden in de nacht naar
hem toe gaat en tegen hem zegt: “Wil je mij drie broden lenen, 6 want een vriend van me is na

een reis bij mij gekomen en ik heb niets om hem voor te zetten.” 7 En veronderstel nu eens dat die vriend dan zegt: “Val me niet lastig! De deur is al gesloten en mijn kinderen en ik zijn al naar bed. Ik kan niet opstaan om je te geven wat je vraagt.” 8 Ik zeg jullie, als hij al niet opstaat en het hem geeft omdat ze vrienden zijn, dan zal hij wel opstaan omdat zijn vriend zo onbeschaamd blijft aandringen, en hem alles geven wat hij nodig heeft. 9 Daarom zeg ik jullie: vraag en er zal je gegeven worden, zoek en je zult vinden, klop en er zal voor je worden opengedaan. 10 Want wie vraagt ontvangt, en wie zoekt vindt, en voor wie klopt zal worden opengedaan. 11 Welke vader onder jullie zou zijn kind, als het om een vis vraagt, in plaats van een vis een slang geven? 12 Of een schorpioen, als het om een ei vraagt? 13 Als jullie dus, ook al zijn jullie slecht, je kinderen al goede gaven schenken, hoeveel te meer zal de Vader in de hemel dan niet de heilige Geest geven aan wie hem erom vragen.’

[overweging:]
Gemeente van Christus,

Vandaag gaat het over bidden. We hebben gelezen hoe Abraham tot God bidt, of eigenlijk: met hem onderhandelt, en hoe Jezus zijn leerlingen leert bidden.

Wat mij in deze twee teksten vooral opvalt is dat Abraham een uitgesproken lastpost voor God is, en dat Jezus zijn leerlingen, en daarmee ook ons, ook oproept een lastpost te zijn in ons gebed. Het hoeft kennelijk niet allemaal lief en aardig en nederig. Een lastpost, dat is geen prettige rol, maar ik kan het toch niet anders zien.

Drie mannen zijn bij Abraham op bezoek geweest, hij heeft ze gastvrij onthaald, en Abraham en Sara hebben de belofte gekregen van de geboorte van een zoon, een jaar later. Sara moet daarom lachen, maar wij weten uit het vervolg dat het wel degelijk zo zal gaan. Dan gaan die drie weer verder, en dan blijkt dat een van de mannen God zelf is. En als Abraham hen uitgeleide doet, vertelt God aan Abraham dat hij Sodom en Gomorra gaat vernietigen, want de zonden van die steden schreeuwen ten hemel, het onrecht regeert, zo kan dat niet langer.

Wat moet Abraham nu doen? Ik zou vermoedelijk denken: blij dat ik daar niet woon. Laat maar gaan. Eigen schuld. Maar dat denkt Abraham niet. Hij denkt aan zijn neef Lot, die daar woont met zijn vrouw en zijn dochters en misschien nog wel meer familie. En Abraham zegt: Maar God, stel dat er nog vijftig rechtvaardigen zijn – Zou U dan geen recht doen? Dat zij toch verre van U!

Abraham zegt niet: laat de goeden toch niet onder de kwaden lijden! Redt dan in elk geval de goeden. Nee, hij vraagt dat de onrechtvaardigen gered zullen worden omwille van 50 rechtvaardigen.

Dit is echt de omgekeerde wereld. Het lijkt wel of Abraham meer gevoel voor mensen heeft dan God, dat Abraham God eraan moet herinneren dat Hij toch een barmhartig God is, die zonden vergeeft tot in het 70^{e} geslacht……. Zou het zo kunnen zijn dat God Abraham precies hier wil

hebben: een mens van harte toegewijd aan barmhartigheid, bewogen om zijn medemensen, opkomend voor wie bedreigd wordt? Dat God hem als het ware uitdaagde die positie in te nemen?

Er is een midrasj, dat is een joods verhaal, waarin Abraham van 50 meteen zakte naar 5 rechtvaardigen, maar dat God daar een stokje voor stak – zodat hij langer van Abrahams gebed zou kunnen genieten. Van zijn met hart en ziel pleiten voor het welzijn van anderen, en niet zomaar anderen maar onrechtvaardigen. Een lastpak was hij, die alsmaar doorging, en kennelijk waardeert God dat.

Zo heeft God kennelijk zijn mensen graag: met hart en ziel bewogen om wie bedreigd wordt, pleitend voor wie in de knel zit, wie dat dan ook is. Als een echte lastpak.

En in deze lijn praat Jezus ook met zijn leerlingen – door dat wonderlijke verhaaltje van die man die onbeschaamd in de nacht brood gaat halen bij zijn vriend. Die vriend denkt misschien wel bij zichzelf, ja hallo, het is nacht, wij slapen, je stoort vreselijk, maar er is geen sprake van dat hij dat zal zeggen. Hij pakt brood en geeft het zijn vriend.

Zo onbeschaamd hebben wij dus te bidden, volgens Jezus, net zo onbeschaamd als die man die midden in de nacht brood gaat halen bij zijn vriend. Niet gehinderd door allerlei beleefdheidsgedoe of gepaste distantie. Als een echte lastpak recht op zijn doel af. Opkomen voor wie jou nodig heeft. Zo wil Jezus ons hebben!

En *wat* bidden wij dan? Dat zegt Jezus ook. Laat uw koninkrijk komen – dat is een gebed voor de wereld, dat recht en gerechtigheid zullen zegevieren, dat vrede en vreugde de toon zullen zetten, dat wie laag gezeten is hoog verheven zal worden, dat er overvloed zal zijn, genoeg voor iedereen. Dat is Koninkrijk van God. Dat bidden wij, dat dat meer en meer baan zal breken in deze wereld.

En we bidden om het dagelijks brood dat wij nodig hebben – dat is een gebed voor onszelf – en ik denk dat brood dan staat voor alles wat wij nodig hebben om te leven. Eten en drinken, een dak boven het hoofd, maar ook heel veel kracht en moed om machten die het op ons voorzien hebben, te kunnen weerstaan. Ook daarom bidden wij.

En dan zegt Jezus iets opmerkelijks: wie vraagt, ontvangt, wie zoekt vindt, en voor wie klopt zal worden opengedaan. Zo in zijn algemeenheid gesteld klinkt mij dat nogal boud in de oren. U vermoedelijk ook. Maar als je doorleest, dan lees je dit: de Vader zal de Heilige Geest geven aan hen die daarom vragen. Daar gaat het dus over: wanneer wij vragen om de Heilige Geest, dan zullen we die ontvangen. Het gaat niet over zomaar alles, het gaat om de Heilige Geest. Die Geest die we zo hard nodig hebben om onze weg in het spoor van Jezus te gaan. Op eigen kracht komen we vaak niet zo ver. Ik weet dat tenminste van mezelf heel goed, waar ik tekort schiet. Die goede Geest hebben wij nodig, en die zal ons gegeven worden, zo is de belofte. Moge die Geest ons vervullen, zodat wij onze weg in het spoor van Jezus kunnen gaan, vandaag en alle dagen. Amen.

Anneke de Vries, anneke.stadskerk.nijmegen@gmail.com